

СИЛАБУС
з дисципліни «Менеджмент туризму»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 5 кредитів (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 90 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – Голованова Ганна Євгеніївна к. е. н., старший викладач ЗВО кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/golovanova-ganna-ievgeniivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Соціальна філософія», «Історія туризму», «Географія туризму», «Економічна теорія», «Психологія».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Туристичні послуги та турагентська діяльність», «Відкриття власного бізнесу в туристичній галузі», «Економіка туристичної фірми», «Маркетинг в туризмі».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Засвоївши курс дисципліни «Менеджмент туризму», здобувач усвідомлює значення наукового підходу до управління в туристичній галузі як основи ефективності діяльності організації. Сучасна теорія і практика менеджменту набула особливого значення і перебуває в процесі безперервного вдосконалення та адаптації. Вона вимагає від майбутніх керівників глибокого розуміння законів, закономірностей та методів управління, які дають змогу приймати обґрунтовані рішення щодо міжнародної, регіональної та національної спрямованості туристичної діяльності. Саме тому курс складається з трьох основних блоків – змістовних модулів, які розкривають основи, функціональність та результативність наукового управління.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- напрямки діяльності в сфері управління в сучасних організаціях туристичного бізнесу;
- основні функції та методи менеджменту;
- сутність стратегічного та оперативного управління у сфері туристичного бізнесу;
- принципи побудови ефективної системи управління;
- основи практичної організації роботи керівників сучасних вітчизняних та зарубіжних туристичних організаціях.

вміти:

- організовувати практичну управлінську роботу в організаціях;
- здійснювати аналіз діяльності системи управління організації;
- застосовувати різні методи та інструменти систем планування, організації, мотивації та контролю роботи підприємства;
- використовувати відповідно до ситуації методи прийняття управлінських рішень та здійснювати комплекс дій для їх реалізації;
- налагоджувати та проводити ефективну комунікацію в системі управління підприємством;
- обирати та використовувати ситуації стиль лідерства, що ґрунтується на відповідних видах та формах влади та управлінського впливу;
- визначати вплив обраної системи стимулювання на ефективність роботи персоналу та при необхідності відкоригувати його для забезпечення достатньої мотивації;
- з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях, аналізувати й узагальнювати інформацію у системі організаційного управління, порівнювати факти на основі здобутих з різних джерел знань;
- налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління;
- розробляти технології з прийняття та реалізації управлінських рішень;

- структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначити черговість робіт, розраховувати термін їх виконання;
- з урахуванням ділових та особистісних рис добирати виконавців, розподіляти завдання;
- здійснювати делегування повноважень;
- визначати та оцінювати ефективність менеджменту в туристичних організаціях.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладання дисципліни «Менеджмент туризму» є формування **компетентності** щодо розуміння організації практичної роботи з управління людьми в сучасних підприємницьких туристичних структурах; здійснення аналізу діяльності системи управління туристичної організації; застосування різних методів та інструментів систем планування, організації, мотивації та контролю роботи туристичного підприємства.

Предметом вивчення дисципліни «Менеджмент туризму» є особливості процесів планування, організації, мотивації та контролю в системі об'єкту управління.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- вивчення та осмислення теорії та практики управління, законів, закономірностей, рівнів та стилів управління; спрямована на опанування методів прийняття управлінських рішень в організаціях;
- ознайомлення з особливостями і проблемами реалізації менеджменту організацій в діяльності підприємств та установ різних форм власності;
- отримання знань, які дозволяють вибрати стратегію розвитку організації та визначити пріоритети її функціонування;
- оволодіння прийомами та техніками формування стратегії розвитку організації;
- оволодіти практичними навичками визначення критеріїв запобігання ризиків в діяльності організації та показників оцінювання ефективності системи управління.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо вирішення складних спеціалізованих задач та практичних проблем, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту туристичної діяльності та рекреації або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук., а також формування здатностей:

- планувати діяльність організації та управляти часом;
- працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань;
- оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
- розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності;
- формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички;
- визначати та описувати характеристики організації;
- аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього і внутрішнього середовища;
- визначати перспективи розвитку організації;
- здатність розробляти стратегічні плани розвитку організації на мікро- та макрорівнях;
- визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
- здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації;
- управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту;
- обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту;
- здатність налагоджувати соціальну взаємодію в колективі, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти;
- аналізувати і структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти опановують базові сегменти теорії та практики управління, законів, закономірностей, рівнів та стилів управління, а також

орієнтуються в методах прийняття управлінських рішень в туристичних організаціях; уміють застосовувати сучасні моделі управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та організаційних структур в туризмі; уміють використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері управління; виявляти навички організаційного проектування; уміють представляти організації та презентувати для широкого загалу результати їх діяльності; ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації; мають навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Базові аспекти управління туристичною діяльністю»

Лекції:

- Тема 1. Сутність менеджменту в туризмі.
- Тема 2. Організаційні структури управління в туристичній діяльності.
- Тема 3. Суб'єкти та об'єкти управління в туризмі

Практичні заняття:

- Тема 1. Еволюційні перетворення менеджменту в туризмі.
- Тема 2. Фактори, принципи та методи менеджменту туристичної діяльності.
- Тема 3. Управління комунікаційними процесами в менеджменті туризму.
- Тема 4. Основи теорії прийняття управлінських рішень.

Змістовий модуль 2. «Функціональна спрямованість менеджменту туризму»

Лекції:

- Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту туристичної діяльності.
- Тема 5. Організація як загальна функція управління туристичною діяльністю.
- Тема 6. Мотивація в туризмі.
- Тема 7. Контроль в туристичній діяльності.

Практичні заняття:

- Тема 6. Регламентування стратегічного управління в туристичній організації.
- Тема 7. Типи організаційних структур, їх переваги та недоліки.
- Тема 8. Механізм мотивації персоналу туристичної організації.
- Тема 9. Створення та впровадження системи контролю в туристичній організації.

Змістовий модуль 3. «Ситуаційність та результативність в менеджменті»

Лекції:

- Тема 8. Управлінські рішення в туризмі.
- Тема 9. Ефективність управління туристичними організаціями.
- Тема 10. Керівництво та лідерство в менеджменті.

Практичні заняття:

- Тема 10. Нормативно-правове забезпечення менеджменту туристичної діяльності.
- Тема 11. Управління конфліктами, змінами і стресами в організації.
- Тема 12. Аналіз досвіду управління вітчизняними та зарубіжними туристичними організаціями

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 30 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 30 % семестрової оцінки; *екзамен* – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
- Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
- Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
- Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
- Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
- Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
- Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>